

ಸಂಗೀತದ ಮಹಾಚೇತನ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಮೇಳಕರ್ತ ರಾಗ ಶಂಕರಾಭರಣ, ಮೇಚ ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಮುಂತಾದವು ಬಹಳ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಂಪೂರ್ಣ-ಸಂಪೂರ್ಣ ರಾಗಗಳನ್ನು ಸಂಗೀತ ಗುರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮನದಟ್ಟು ಆಗುವಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ರಾಗವನ್ನು ಆಲಾಪ ಮಾಡುವ ರೀತಿ, ಸ್ವರ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕುವುದು, ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನೆರವಲ್, ಚಿಟ್ಟಿಸ್ವರ ಸೇರಿಸುವುದು, ಕಲ್ಪನಾ ಸ್ವರ ಹಾಡಿ ರಾಗ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಸಮಯ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಕೆ. ಕಮಲಾಕರರಾವ್, ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕವಾದ್ಯ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೋಹಕ ಗಾನಶೈಲಿ

'ವಿದ್ವಾನ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಗಾಯನ ಶೈಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭೂತಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಗಮಕಗಳು ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಲಯ-ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿಖರತೆ, ಅಸಾಧಾರಣ ಉಸಿರು ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಆಕರ್ಷಕ ಮನೋಧರ್ಮ ಅವರ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆರುಗು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದವು' ಎಂದು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸ ಆರ್.ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ.

ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಗೀತ ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದ ವಿದ್ವಾನ್ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಶಂಕರಾಭರಣ ಒಂದೇ ರಾಗವನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರಿಂದಿಗೆ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾಗಿ ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ಎಲ್ಲೆ ಕಛೇರಿ ನೀಡಲಿ, ಶಂಕರಾಭರಣ ರಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹಾಡದೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದರಂತೆಯೇ ಕಲ್ಯಾಣಿ ರಾಗವನ್ನೂ ಸಹ. ರಾಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಒಲವು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಘನ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಈ ವರ್ಷ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿದ್ವಾನ್ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ
ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ
ಸಂಗೀತದ 'ಪಲ್ಲವಿ
ಗಾಯನ'ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು.
ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವ
ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ
ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸನ ಆಪ್ತ ನೆನಪು.

■ ಉಮಾ ಅನಂತ್

ಸುದೀರ್ಘ ಪರಂಪರೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ್ದು ಎಂಟು ಶತಮಾನಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಪರಂಪರೆ. ವಿದ್ವಾನ್ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಾಚಲಯ್ಯ, ಶೇಷಗಿರರಾವ್, ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ, ಸುಬ್ಬರಾವ್... ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗಾಯನ ಹಾಗೂ ಬೋಧನೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಛಾಪು ಮೂಡಿಸಿದ ಇವರು 'ಗಾನ ಸುಧಾನಿಧಿ' ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ವಿದ್ವಾನ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ 1920ರಲ್ಲಿ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರರು, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಹೋದರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಗೀತಗಾರರೇ. 'ಸ ರಿ ಗ ಮ ಪ ದ ನಿ' ಸ್ವರಗಳ ಜತೆಗೆ ಸರಳೆ, ಜಂಟಿಸರಳೆ, ಅಲಂಕಾರಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಬಾಲಪಾಠಗಳನ್ನು 'ಆಕಾರ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕಿತ್ತು.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಲಸೂರಿನ ರಾಮಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 13ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೇ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಕಛೇರಿ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಆರ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ, ಬಿ.ಟಿ. ರಾಜಣ್ಣ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಗೋವಿಂದಸ್ವಾಮಿ, ಎಂ.ಎಸ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ, ತುಮಕೂರು ರಾಮಯ್ಯ ಪಿಟೀಲಿನಲ್ಲಿ ಘಟಾನುಘಟಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರೊಂದಿಗೆ ಅಯ್ಯಾಮಣಿ, ಪಳನಿಸ್ವಾಮಿ, ಎಂ.ಎಲ್. ವೀರಭದ್ರಯ್ಯ, ರಾಮಾಚಾರ್ ಹೆಚ್. ಪಿ. ಎಂ.ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ, ಟಿ.ಎ.ಎಸ್. ಮಣಿ, ವಯ್ಯಾಪುರ ಮೃದಂಗದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿದ್ದವರು. ವಿದ್ವಾನ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಗಾಯನಕ್ಕೆ ಪಿಟೀಲು ಹಾಗೂ ಮೃದಂಗ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಈ ಎಲ್ಲ ಕಲಾವಿದರು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕೂಡ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅವರ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೌಢಿಮೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತಿದೆ.

ಹೊರರಾಜ್ಯದ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರಾಗಿದ್ದ ಎಂ.ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ್, ಮದ್ರಾಸ್ ಕಣ್ಣನ್,

'ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ 'ಪಲ್ಲವಿ ಗಾಯನ'ಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಈ ಶೈಲಿಯ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಎತ್ತಿದ ಕೈ' ಎಂದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನಾದಿನ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ. ಕೇರಳ, ಗೋವಾ, ತಮಿಳುನಾಡುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಕಛೇರಿಗಳು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಗಾಯನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲೂ ನಿಷ್ಠೆಮರಾಗಿದ್ದರು. ನೂರಾರು ಶಿಷ್ಯರಿಂದಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಖ್ಯಾತ ನಟಿ ಬಿ. ಸರೋಜಾದೇವಿ ಅವರ ಶಿಷ್ಯೆಯೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಗುಡಿಬಂಡೆ ಸಹೋದರರು, ಅವರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಚಿಂತಲಪಲ್ಲಿ ಕೆ. ರಮೇಶ್ ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ತುಮಕೂರಿನ ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶಿವಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ 'ಗಾಯಕ ಚತುರ' ಬಿರುದು ನೀಡಿ ಸತ್ಕರಿಸಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯ ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 1993-94ನೇ ಸಾಲಿನ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾಶ್ರೀ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತ್ಯಾಗರಾಜ ಗಾನಸಭಾದಿಂದ 'ಕಲಾಭೂಷಣ, ಗಾನವಿದ್ಯಾ ನಿಧಿ', 'ಗಂಧರ್ವ ಕಲಾನಿಧಿ', ಮುಂತಾದ ಮನ್ನಣೆಗಳಿಗೂ ಅವರು ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು.

1996ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 26ರಂದು ನಾದಲೋಕವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ ಈ ಮಹಾಚೇತನದ ಜನ್ಮಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿ, ಸಂಗೀತ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯ. ■